

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

Mi lesz veled, Ukrajna?

1046.hu

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Mi lesz veled, Ukrajna?

Az ukrajnai háborút el lehetett volna kerülni. Ha a nyugat megérti, hogy Oroszország számára egy NATO-tag Ukrajna olyan, mintha orosz rakétákat telepítenének Mexikóba. Ha az ukrán vezetés a Donbasz népének legalább autonómiát ad. Ha az EU betartja az oroszokkal kötött minszki megállapodásokat. Ha az EU a területi terjeszkedés helyett az EU versenyképességére koncentrál.

De nem ez történt, így a háború bekövetkezett. A nyugat ekkor nagyon egységes volt. Liberális vezetés az USA-ban és liberális az EU-ban is. Közös szándék Oroszország megsemmisítésére. Nagy lehetőség a tőkés válság leküzdésére.

A nyugat azt hitte, hogy elég nyugati fegyverekkel ellátni az ukránokat. A gyors ukrán győzelem helyett azonban egy elhúzódó háború következett, amely a korábbiaktól eltérően óriási emberáldozatokkal és anyagi ráfordításokkal járt.

Az orosz vezetés azt feltételezte, hogy egy villámháborúval meg lehet dönteni az ukrán rezsimet és kétoldalú alapon be lehet fejezni a háborút. Nem számoltak az orosz kapitalizmus belső gyengeségével, a korrupcióval, a szervezatlenséggel sem.

A nyugat elfelejtette a történelmi tapasztalatot. Az oroszok eleinte veszítenek, aztán magukhoz térnek. Az orosz hadiipar két év alatt behozta a lemaradást, több és jobb fegyvereket gyárt, mint a nyugat együttvéve. A hadsereg élére fiatal tapasztalt parancsnokok kerültek. Átszervezték a hírszerzést és a kémelhárítást, ma már tudják, mi történik Ukrajnában és a nyugat nem szórakozhat velük.

És a legfontosabb: a nyugat nem tudta megingatni az orosz társadalmat. Putyin ugyan nem rendelkezik Sztálin hadvezéri tekintélyével, de semmivel se rosszabbul tartja össze a társadalmat, a hadsereget, az államot.

2025 változást hozott. Az új amerikai vezetés belátta, hogy a háború folytatása óhatatlanul közvetlen amerikai-orosz konfliktushoz, azaz világháborúhoz vezet. Az orosz vezetés is tudatában van annak, hogy Oroszország nem kész egy világháború megvívására. Ez a kölcsönös felismerés vezetett az orosz-amerikai tárgyalásokhoz. A vita tárgya nem Ukrajna, hanem a világháború elkerülése, az amerikai-orosz viszony normalizálása.

Az új amerikai politika szakadást idézett elő nyugaton. Az EU liberális vezetése továbbra sem lát más lehetőséget a tőkés válság leküzdésére, mint a háborút. Trump az amerikai gazdaságot a hazai termelés visszaállításával, a konkurencia fékezésével igyekszik megmenteni. Az EU lényegében mindent a hadiipartól vár. Ráadásul az EU vezetői oly mértékben elkötelezték magukat Zelenszkij mellett, és annyi ukránt engedtek be az EU területére, hogy egyelőre nem tudnak visszakozni.

Az oroszok nem naivok. Ők tudják, hogy a nyugat egysége így vagy úgy, de helyre fog állni. Egy európai háború a világháború kockázata nélkül Trumpot se zavarja. Az EU amerikai logisztikai háttér nélkül pedig nem tud Ukrajnában hadakozni.

A tét más. Oroszország ugyan nem szocialista ország, mint Kína, de más, mint a nyugat, így mindig civilizációs kihívást jelent a nyugatnak. Az orosz-kínai partnerség, a BRICS hosszú távon a nyugati kapitalizmus megroppantásához vezethet.

Oroszország szándéka világos: megnyerni a háborút és kedvező pozíciókat, versenyelőnyöket kiépíteni a Nyugattal folytatott hosszú és intenzív küzdelemre.

Oroszország képes megnyerni a háborút. Amerikai támogatás nélkül az ukrán hadsereg napjai meg vannak számlálva. Az EU nem tudja azonnal átvállalni az ukrán hadsereg teljes ellátását. Az orosz vezetés vélhetően jelezte az amerikaiaknak, hogy kész megállapodni, de ha a nyugat át akarja verni őket, elmennek a Dnyeperig, sőt átkelnek és elfoglalják Kijevet. Onnan tovább más helyzet lenne.

Ma a kérdés nem Ukrajna, hanem az új világrend. A háború lezárásával mindenki jobb pozíciókat akar teremteni a jövőhöz. Trump szerint az új világrend továbbra is Amerika uralmát jelentené, csak más kiadásban. Az EU vonakodik elismerni az amerikai vezetést, de nem sok esélye van. Trump is, az EU is igyekszik a BRICS-együttműködést megingatni és felkészülni a történelmi összecsapásra a szocialista Kínával. Az új világrendet azonban Oroszország is, Kína is másként gondolja.

Ukrajna területi integritása már megszűnt. Az oroszok nem hagyják ott se a Krímet, se Donbaszt, a nyugat pedig nem tudja őket kiszorítani. A kérdés, hogy tovább darabolják-e Ukrajnát. Igény, ha kimondatlanul is, de van rá, hiszen a lengyeleknek, a románoknak, a bolgároknak is vannak történelmi sérelmeik, nem beszélve rólunk és Kárpátaljáról.

Van persze a balkáni megoldás, ahol Bosznia-Hercegovina az EU, Koszovó pedig a NATO fennhatósága alá került. Lehet, hogy egy nemzetközi felügyelet alatt álló Ukrajna lesz a megoldás.

A nyugat így vagy úgy, de le akarja zárni az ukrajnai dossziét. Tudják, hogy az ukrán embereknek elégük van nem csak Zelenszkijből, de a nyugatból is.

Mi lesz, ha holnap megszólal az ukrán nép? Elég az ukrán természeti kincsek kiárusításából! Mi lesz, ha a térség más népei is maguk akarnak dönteni sorsukról? Mi lesz, ha kimondják: a Szovjetunióban nem volt testvérháború, öldöklés, nyugati gyarmatosítás, de volt biztonság és tisztességes élet? Mi lesz, ha kimondják: legyen újra közös állam, amely előtérbe helyezi a dolgozók, a népek érdekeit? Mi lesz, ha meg is csinálják?

Putyin: nem engedjük átverni Oroszországot

Putyin elnök beszédet mondott az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat ülésén. „Az új amerikai adminisztrációval való első kapcsolatok bizonyos reményeket keltenek... Jelenlegi partnereink pragmatizmust, reális képet mutatnak a dolgokról, és elutasítanak számos sztereotípiát, úgynevezett szabályt és elődeik messiási, ideológiai kliséit” – mondta. Majd kiemelte, mindez nem véletlen. „A mai dinamikus változások a nemzetközi környezetben nagyrészt fegyveres erőink és hőseink bátorságának és ellenálló képességének eredménye. Vitézségük és napi győzelmeik teremtették meg a feltételeket egy komoly párbeszéd megkezdéséhez, az ukrán és más válságok alapvető megoldásáról szóló párbeszédhez.”

Sitkov: Hosszú és intenzív küzdelem lesz

„Azon dolgozunk, hogy győzzünk a különleges katonai műveletben, és versenyelőnyöket teremtsünk országunk számára a Nyugattal folytatott hosszú és intenzív küzdelem részeként” – jelentette ki Szergej Sitkov, az orosz Diplomáciai Akadémia rektora.

Új világrendet vagy amerikai világrendet új kiadásban?

A kínai sajtóban óvatossággal fogalmaznak meg a Trump elnökségtől várt új világrenddel kapcsolatban. Amerika felrúgja a nemzetközi szabályokat, utal az amerikai politikára a China Daily. Kína új világrend megteremtését tartja szükségesnek, ami nem azonos az új kiadású amerikai világrenddel.

Trump zsarolni próbálja Oroszországot

A megkezdődött orosz-amerikai tárgyalások ellenére Trump egy évvel meghosszabbította az Oroszország ellen 2014 óta elrendelt szankciók egy részét, azzal indokolva, hogy a Krím Oroszországhoz történt visszacsatolása, és a Donyecki, illetve a Luhánszki Népköztársaság csatlakozása Oroszországhoz rendkívüli veszélyt jelent az Egyesült Államok nemzetbiztonságára és külpolitikájára. Trump zsarolni próbálja Oroszországot. Ez nem szokott sikerülni.

KPRF: a Szovjetunió népei újra egyesülni fognak

„A jövőben közös hazánk népei minden bizonnyal egyetlen állam részévé válnak, amely előtérbe helyezi a dolgozók érdekeit” – jelentette ki Kazbek Tajszajev, az Orosz Föderáció Kommunista Pártjának Központi Bizottságának titkára, az Állami Duma FAK-ügyekkel foglalkozó bizottságának első alelnöke. „A kommunisták folyamatosan azon dolgoznak, hogy olyan feltételeket teremtsenek, amelyek elősegítik a Szovjetunió népeinek újraegyesítését.”

Zavarják haza a multikat, vegyék magyar kézbe az élelmiszerboltokat!

„Elfogadhatatlan, hogy kifosszák az embereket” – mondta miniszterelnök úr, utalva arra, hogy „a kereskedelmi láncok és kereskedők elfogadhatatlan mértékű áremeléseket hajtottak végre.” Tökéletesen egyetértünk és támogatjuk a kormány lépéseit az infláció leverésében. De vannak félelmeink. Egy, Magyarországon kapitalizmus van, és a tőkésvallalatok célja a profit. Kettő, az élelmiszerkereskedelem alapvetően a külföldi láncok kezében van. A multik általában visszaütnek és ez mindig az utca emberének fáj. Zavarják haza a multikat, vegyék magyar kézbe az élelmiszerboltokat! Mindjárt lenne piaca a magyar mezőgazdaságnak is.

Szuarét se ér az EU-garancia

Az ukránok drónokkal megtámadták a Török Áramlat földgázvezeték Russzkaja nevű, fontos kompresszorállomását. Mit gondolnak, ki lőtte le az ukrán drónokat? Az orosz légvédelem. Szijjártó úr szerint „az Európai Bizottság a közelmúltban garanciát vállalt arra, hogy Ukrajna nem fogja támadni az Európai Unióba vezető infrastruktúrát, ezért felszólítjuk a Bizottságot, hogy haladéktalanul tegye világossá, hogy tartja-e magát az általa vállalt garanciához!” Miben bízuk, Miniszter úr? Az EU-garancia szuarét sem ér!

Nincs minden rendben a gazdaságban, sőt!

Egyre több dolgozót küldenek el „szép csendben” az autóiipari vállalatok, miközben a termelésük csökkenésével kell szembenézniük. A szakértők szerint idén sem vesz igazi lendületet a szektor. A játékoszszereléstől kezdve bármit elvállal egy-két vállalat, hogy túlélje az autóiipiaci lejtmenetet – mondta a Portfolio megkeresésére Mészáros Melinda, a Liga Szakszervezetek elnöke. (<https://www.portfolio.hu/>)

Ki állítja meg az inflációt?

A kormány ígér és fenyeget, de képes-e megállítani az inflációt? Az agrarszektor.hu szerint „nem állt meg az élelmiszerek drágulása Magyarországon, elképesztő árakkal találhatjuk szembe magunkat a boltokban. Nincs ez másként a tejtermékekkel sem, a legfrissebb januári adatok szerint az árfolyelóban megfigyelt élelmiszerek közül kiugróan drágultak a tejek és tejtermékek: a tejek 23, a vajak és vajkrémek 15,5, a tejfölök 14,5, a trappista sajt 12,2, illetve a túrók 9,8 százalékkal kerülnek többbe, mint egy évvel korábban”. (<https://www.agrarszektor.hu>)

Inkább ússzon, miniszter úr, az olcsóbb a magyar népnek!

Szalay-Bobrovniczky Kristóf miniszter úr közölte, hogy 2025 az áttörés éve a honvédelemben is, a „megindított folyamatok most zárulnak le, minden a helyére kerül, békehadsergeből ütőképes haderőt építünk.” Az ukrainai háború megmutatta, hogy mi kell egy ütőképes hadsergehez. Mindaz, ami a Honvédségnek nincs: sok katona, sok fegyver, sok jó parancsnok, sok harci tapasztalat, de főleg az ellenség pontos ismerete. Amíg nem tudjuk, hogy kire kell lőni, addig az egész nem több, mint pénzköltés, pazarlás! Inkább ússzon, miniszter úr, az olcsóbb a magyar népnek!

Felszabadulás 80. évfordulója: elindult a munkáspárti akció

Országszerte elindult a Munkáspárt akciója. Hazánk felszabadulásának 80. évfordulójára emlékezve szervezeteink felkeresik a térségükben lévő szovjetkatonasírokat és elhelyezik a nemzeti színű szalagot és az orosz győzelmi érdemrend szalagját. Ügyeljünk arra, hogy mindkét szalagot elhelyezzük. Mi tiszteljük a szovjet hadsereg győzelmét és tudjuk, hogy a felszabadulás új korszakot nyitott a magyar történelemben. E két szalag ezt fejezi ki. (Képünk Baranya vármegyében készült.) Készítsünk fényképeket és küldjük meg a Munkáspárt központjába!

Magas színvonalú állami egészségügyet!

Folyik a Munkáspárt egészségügyi akciója is. Tiltakozunk a kormány egészségpolitikája ellen. Követeljük, hogy többet költsenek az állami egészségügyre. Ennek érdekében aláírásokat gyűjtünk. Megkérdezzük az embereket, egyetértenek-e azzal, hogy Magyarországon ingyenes egészségügyi ellátás legyen, és az állam a magánegészségügy támogatása helyett magas színvonalú állami ellátást biztosítson. Pest vármegyében is folyik a lelkes munka fiataljaink részvételével.

Tisztelet és szolidaritás

A Munkáspárt küldöttsége is részt vett a Haza Védője Napja alkalmából az orosz nagykövetség által rendezett koszorúzáson és fogadáson. Ezen a napon Oroszországban, Belaruszban és néhány más korábbi szovjettagköztársaságban a szovjet hadsereg megalapítására és a haza mai védőire emlékeznek. Az ünnepnek ma különleges fontossága van, hiszen az orosz nép hősi küzdelmet vív Ukrajnában a nyugati agresszió és a fasizmus ellen.

Harcba indultak a Hajdúságban is

A Munkáspárt Hajdú-Bihar vármegyei szervezete is hozzájárult az egészségügyi akcióhoz. „Ne tankokra költsünk, hanem kórházakra!” Balogh György vezetésével Kabán, az 5. sz. országgyűlési egyéni választókerületben szerveztek aláírásgyűjtést. Fontos ügyről, a mi életünkről van szó, fontos, hogy az emberek megértsék és támogassák a Munkáspárt akcióját.

Emlékezés Budapest felszabadulására

A budapesti Csörsz Parkban, a Kis-Kovács Gyula által készített „Szabadság Emlékmű” előtt szervezett megemlékezést a Magyar Antifasiszta Liga és néhány más szervezet Budapest felszabadulásának évfordulóján. A rendezvényen részt vett a Munkáspárt küldöttsége is.

„Április 4-ről szóljon az ének!”

Nem mi szabadítottuk fel magunkat, de mi is tettünk érte

1942. MÁRCIUS 15-I GYŰLÉS EMLÉKTÁBLÁJA

„Április 4-ről szóljon az ének, Felszabadulva zengje a nép” – énekeltük évtizedeken át. Április 4-én hazánk felszabadulásának 80. évfordulójára emlékezünk. Dacolunk a hivatalos propagandával, fellépünk a hazugságok ellen. A történelmi hűség, a tisztesség hívei vagyunk.

Április 4-e sokféle üzenetet hordoz. Emlékezünk a hazánk szabadságáért elesett szovjet katonákra. Emlékezünk arra, hogy német megszállás és egyben a fasizmus alól szabadultunk fel. Emlékeznünk kell a fasizmus zsidó áldozataira, a holokauszt szörnyűségeire.

Gondolnunk kell a magyar antifasiszta ellenállás mártírjaira, a magyar kommunista mozgalom fasizmus elleni küzdelmére. Fejet hajtunk az új magyar államiság létrehozásában 1944-45 folyamán szerepet vállalt személyiségek előtt.

Április 4-én felidézzük, hogy miként került veszélybe a nemzeti szuverenitás és függetlenségünk. Elítéljük a háborút, és síkra szállunk a békéért, a népek és országok együttműködéséért.

Április 4-e új korszak kezdete a magyar történelemben. Önmagában még jelentette a szocializmus megteremtését, de kedvező feltételeket teremtett a magyar munkásmozgalom számára, hogy szocialista forradalmat hajtson végre. A magyar szocializmus vívmányaira emlékeztetnünk kell az embereket.

A Szabadság a következő hetekben tematikus sorozatban idézi fel 1945 áprilisát, az elfelejtett szereplőket, a történelem máig érvényes tanulságait. Ha párhuzamokat vélnek felfedezni a múlt és a jelen között, ne csodálkozzanak! Tényleg vannak párhuzamok.

Nem mi szabadítottuk fel magunkat, de mi is tettünk érte

Nem mi szabadítottuk fel magunkat. Szabadságunkat a szovjet Vörös Hadsereg hozta el. Magyarország nem Jugoszlávia, nem volt semmi adottság egy

Tito partizánháborújához hasonló ellenállásra. Nem volt emigráns magyar kormány, mint a franciáknál De Gaulle kormánya. De sokan akarták Magyarországon is a felszabadulást, s voltak, akik tettek is érte. Kezdjük az emlékezést azzal, hogy mit tettünk mi, magyarok saját jövőnkért!

A II. világháború kitörése és Szovjetunió elleni háború 1941 nyarán megváltoztatja a helyzetet. Magyarországon illegalitás-ban, de él a kommunista párt (KMP). A háború éveiben az illegális KMP taglétszáma 400-450 fő körül van.

A Szabad Nép példányszáma 80-120 példány között mozog, de tegyük hozzá, mindez rendkívüli illegális körülmények között. Fontos tudni, hogy a párt nem csak a Szabad Népet adja ki. 1942 őszén például saját erőből megjelenik az első röpirat, 30 ezer példányban. Ez ma sem lenne kis teljesítmény.

A lap főszerkesztője Rózsa Ferenc, a vezércikket Schönherz Zoltán írja. Mindketten az 1941 januárjában megalakult 5 fős Központi Bizottság tagjai. Schönherz Zoltán 1940-től a KMP antifasiszta harcának vezetője lesz. 1942-ben letartóztatják, halálra ítélik, és kivégzik. Rózsa Ferencet 1942 júniusában tartóztatják le, és a börtönben megölik.

Mi legyen a kommunisták politikája? Logikusnak tűnik azt mondani, hogy legyen minél rosszabb, annál előbb unják meg az emberek a tőkés rendszert, annál előbb lehet szocializmus. Mondhatnánk, hogy nem kell együttműködni senkivel, várjuk meg, amíg a tőkések egymást teszik tönkre, és akkor jön a mi időnk. Ez azt is jelentené, hogy csak egy cél lehet, az osztályharc a szocializmusért.

A KMP vezetése érti, hogy ez a politika nagyon radikális ugyan, de rossz és életveszélyes. A háborútól szenvedő emberek nem értenék ezt a politikát, a KMP még jobban elszigetelődne, és elbukna.

1941. szeptember 1-én a KMP Központi Bizottsága úgy dönt, hogy „németellenes nemzeti egységre” van szükség, és kapcsolatba kell lépni a „jelentős magyar polgári pártokkal”. A cél a háborúból való kilépés, a lakosság élelmszerellátásának megoldása, a falu áruval való ellátása. A KMP világos ajánlatot tesz: a KMP tevékenysége az együttműködés egész tartama alatt „nem irányul a meglévő állami és társadalmi rend erőszakos megváltoztatására.” Ez nem kevés!

A KB 1941. december 6-án újabb határozatot hoz: össze kell kötni a háború elleni harcot a kapitalizmus elleni harccal. A kommunistáknak a fasizmus elleni harcban kell megmutatniuk, hogy ők az emberekért, a magyarságért harcolnak, ebben a küzdelemben kell az emberek rokonszenvét és támogatását megszerezni. Ugyanakkor fokozatosan meg kell értenni, hogy a háború a kapitalizmus következménye, és ha tényleg békés, szabad, független Magyarországot akarunk, akkor előbb vagy utóbb, de szembe kell fordulnia a tőkével, és küzdeni a szocializmusért. A taktika lényege: „a meghasonlott, frakciókra bomlott burzsoázia kezéből a munkásosztálynak kell a politikai helyzet alakítását magához ragadnia.”

A pártban sokan nem értik a politikát. A radikális változást sürgetők megalkuvásnak tekintik. Nekik válaszol a Szabad Nép, a párt lapja 1942 februárjában: „A nemzeti harci front szülőanyját nem osztálybékének hívják.” Márciusban tovább magyarázzák: „Minden mozgalom a kenyérért, földért, szabadságért, az ország függetlenségéért erősíti a gátat a Bárdossy-klikk kapitulációs politikájával szemben.”

A Szaki

A front gondolata azt jelenti, hogy ádáz ellenségeket kell egy asztalhoz ültetni. A feladat nem az, hogy egyformán ítéljék meg Dózsa György parasztháborúját vagy az 1867-es kiegyezést. Az sem lehet cél, hogy áttérjenek egymás hitére, és ugyanazt gondolják a jövőről. A cél az, hogy együttműködés jöjjön létre mindenki, aki ellenzi a háborút. Ilyenek vannak a szociáldemokraták és a polgári erők között is.

Miért gondolja a KMP, hogy más politikai erők szóba állnak velük annak ellenére, hogy 1919 óta üldözik őket? Nos, azért, mert 1941-42-ben már más a helyzet. A polgárság tagjai közül sokan ismerik fel, hogy a háborúban Magyarország csak vesztes lehet. Ha Hitler nyer, akkor végleg lenyeli Magyarországot. Ha Magyarország Hitler oldalán veszít, akkor soha nem látott átalakulás lehet. Legjobb kilépni a háborúból, mert a tőkés rend is így maradhat fenn.

A polgári erők között vannak olyan is, akik felismerik: az értelmiségi, polgári tiltakozások jók és szükségesek, de a kommunistáknak van tapasztalatuk a szervezés és az illegális munka terén. Ha nem akarják, hogy a polgári békeeszmék a négy fal között maradjanak, érdemes együttműködni a KMP-vel.

Döntő volt az MSZDP magatartása. Az MSZDP 1921-ben ki-egyeztethet Bethlen István kormányával. Az MSZDP vállalja, hogy támogatja a kormány külpolitikai törekvéseit, tudomásul veszi a királyság intézményét, szakít a liberális polgári ellenzékkel, lemond a közalkalmazottak, vasutasok és postások szervezéséről, a mezőgazdasági dolgozók között a meglévők mellé újakat nem hoz létre, politikai sztrájkokat nem kezdeményez. Ennek fejében a kormány megígéri, hogy nem akadályozza az MSZDP tevékenységét, engedélyezi a pártlapokat, az MSZDP helyet kaphat a parlamentben. A szocdemek kilökik maguk közül a kommunistákat.

Az MSZDP 5 mandátummal rendelkezik a parlamentben. A tag-sága egyre radikálisabb, de folyamatosan visszafogja őket a vezetés, amely részben jobboldaliakból, részben az alkalmazkodás kényelmes útját választókból áll. A háború azonban mindent megváltoztat.

1938-tól azonban új főtitkára van a szociáldemokratáknak, Szakasits Árpád. Az ekkor 54 éves politikus a munkásmozga-

lom kiemelkedő személyisége. „Iskolai végzettsége négy elemi volt. Széles tudását, gazdag ismereteit a munkásmozgalmában, a munkás önképző körökben, a Szabad Iskolában szerezte. Bokányi Dezső és Szabó Ervin tanítványa volt” – írja róla lánya.

„Mindig tisztában voltam, hogy ebből a háborúból, mint győztes kizárólag a Szovjetunió kerülhet ki. Ez nekünk – magyar munkásoknak – közös érdekünk. Ezért tegyünk félre minden eddigi ellentétet” – üzeni 1941 júniusában Szakasits Árpád, akit a mozgalomban kedvesen Szakinak hívnak.

Szakasits a felszabadulás után sokat tesz a kommunisták és a szociáldemokraták egyesüléséért. Egy ideig ő a köztársaság elnöke, sőt a közös párt, a Magyar Dolgozók Pártja (MDP) elnöke. Kádárhoz, Marosánhoz hasonlóan ő is börtönbe kerül. 1956 után a kádári MSZMP vezetésének tagja.

A Népszava 1941. karácsonyi száma

1941. október 6-án a „magyar szabadság jegyében” munkás- és diákfiatalok együtt ünnepelnek a Batthyány-émlékmécsesnél. November 1-én Kossuth és Tancsics sírjánál kerül sor megemlékezésre. A szónok Kéthly Anna, a szociáldemokraták „nagy asszonya.”

1941 decemberében felmerül a gondolat, hogy a Népszava karácsonyi száma együtt közölje kommunista, szociáldemokrata, polgári írók és közéleti személyiségek írásait. A kezdeményezésben sokan vállaltak szerepet, a KMP is, az MSZDP is. A Népszava alkalmas fórum erre. 1877 óta a szociáldemokrácia lapja, tekintélye van. 1939-től Szakasits a főszerkesztője. Az ő idején a lap több mint újság, szellemi fórum, ahol rendszeresen publikálnak a szellemi élet kiválóságai.

A lapot azonban nem könnyű összehozni. A kommunisták közül sokan idegenkednek túlságosan polgárinak ítélt szereplők bevonásától. A polgári erők között pedig többen a kommunistákat nem látják szívesen. Szakasitsnak nagy szerepe van abban, hogy a 40 oldalas karácsonyi szám, a németellenes nemzeti front első szellemi és politikai megnyilvánulása létrejön.

A karácsonyi számban Szakasits Árpád azt hangoztatja, hogy szükség van „a különböző hangok együttesére”, hiszen a tét a „független, szabad, haladó Magyarország”. Cikkét ír Szekfü Gyula a szabadságfogalmáról. „Azt hiszem a szabadság dolgában megérthetjük egymást, még ha különböző pontokról is indulunk.” Szekfü történész, az egykori miniszterelnök, a konzervatív, és németellenes Bethlen István köréhez tartozik. 1945 után majd ő lesz Magyarország első moszkvai nagykövete.

Megszólal Bajcsy-Zsilinszky Endre is. Kossuth Lajos szellemét idézi fel, a nemzet összefogását, a „messze tekintő nemzetiségi politikát”, a „Duna-völgyi népeket összebékíteni kívánó külpolitikát”. Bajcsy-Zsilinszky a 20. század első felének egyik legmarkánsabb személyisége. Ekkor 56 éves, polgárember, sokáig Gömbös Gyula támogatója, gyűlöli a kommunistákat. A háború őt is megváltoztatja. A Független Magyarország című lap főszerkesztője lesz, bekapcsolódik a háborúellenes akciókba. 1944 végén a nemzeti ellenállás egyik vezetője. A nyilasok elfogják, és 1944. december 27-én kivégzik.

Cikkét ír Kállai Gyula vagy Kállai Gyufa, ahogyan a mozgalomban hívják. 1931 óta az illegális KMP tagja, ekkoriban a Népszava munkatársa. Mindenki szót tud érteni, a szociáldemokratákkal is, a polgári erőkkel is. A felszabadulás után még nagy jövő vár rá. 1965-67 között majd ő lesz Magyarország miniszterelnöke.

Magyar Történelmi Emlékbizottság

A Népszava karácsonyi száma a próba. Mindenki látja: együtt lehet működni. A jó tapasztalat új tetterre

NÉPSZAVA 1941. KARÁCSONYI SZÁMA

serkent. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulójának megünneplésére létrehozzák a Magyar Történelmi Emlékbizottságot. Itt van Bajcsy-Zsilinszky, Szakasits, Kállai is. De itt van Barankovics István, a kereszténydemokrata újságíró és politikus, akivel 1945 után elválnak a kommunisták útjai, de most a háború ellen együtt vannak. Részt vesz az ekkor 46 éves Pátzay Pál, a szobrász, aki megalkotja a mozgalom híres Petőfi-jelvényét. Sokkal később, 1970-ben majd az ő műve lesz a városligeti Lenin-szobor, a maga nemében az egyik legsikeresebb alkotás.

Az Emlékbizottság szervezésében 1942. március 15-én legalább 100 ember tüntet a Petőfi szobornál. Polgárok, tisztviselők, értelmiségiek, szocialisták és kommunisták együtt a háború ellen.

Pusztuljanak a hazaárulók!

A kommunista párt (ekkor Békepárt néven) 1944 májusában kezdeményezi egy antifasiszta nemzeti tömörülés létrehozását. Hosszú tárgyalások folynak a németek és magyar kiszolgálóik orra előtt. Végül is a Békepárt mellett a Magyarországi Szociáldemokrata Párt, a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Agrárpárt, a Nemzeti Parasztpárt és a legitimisták egy csoportja, a Kettős Keresztövetség csatlakozik.

A Kisgazdapárt is a hagyományos magyar pártokhoz tartozik. A gyökereket 1908-ra, Nagyatádi Szabó Istvánig vezetik vissza, de az 1944-es párt elődje igazából 1930-ban alakul. Vezetője hosszú ideig Eckhardt Tibor, majd történetünk idején Tildy Zoltán. Ehhez a párthoz csatlakozik 1936-ban Bajcsy-Zsilinszky Endre, aki beszünteti saját korábbi pártja tevékenységét. Az 1939-es választásokon 14 képviselői helyhez jutnak, komoly erő.

A Nemzeti Parasztpártot, mint magyar agrárpártot 1939-ben alapítják népi írók és paraszt-politikusok. Bázisa az ország keleti része, főleg az Alföld szegényparasztszája. Az alapítók között olyan ismert személyiségek vannak, mint Ilyés Gyula vagy Németh László. A Magyar Frontban Kovács Imre a képviselőjük.

A Kettőskereszt Vészövetség (KKVSZ) talán a legfurcsább szerveződés az egész ügyben. 1919 júliusában alakul, és a környező országok magyarságának védelmét hirdeti. Egy részük együttműködik a Horthy-rendszer rendőrségével, másik részük viszont vonzódik a baloldal felé. A Kettőskereszt Vészövetség legitimista csoportja Kettőskereszt Szövetség néven a Magyar Frontba tömörült pártokhoz csatlakozik, egy másik csoportja pedig a nyilasokhoz. Ilyen a valóság!

A Magyar Front elnöke Szakasits Árpád, az MSZDP vezetője lesz. A Kisgazdapártot Tildy Zoltán képviseli. Tildy ekkor 55 éves. Felvidéki értelmiségi családból jön, református lelkész. 1945 novemberétől néhány hónapig majd ő lesz Magyarország miniszterelnöke. 1946-48 között pedig ő a köztársaság elnöke. 1948 után az MDP vezetése a szocializmus elleni erők egyik lehetséges vezetőjének tekinti, és házi őrizetben van. Az 1956-os ellenforradalom idején miniszterelnöki tisztséget vállal Nagy Imre kormányában. Az ellenforradalom leverése után elítélik, de betegsége miatt szabadon engedik. 1961-ben hal meg.

A Nemzeti Parasztpárt képviselője Kovács Imre. Ekkor 31 éves. Már korábban a népi mozgalom kiemelkedő alakja, népi író. Életrajza szerint „apai ágon tősgyökeres gyomai, kálvinista szabadparasztközleszármazottja, anyai felmenői között dunántúli katolikus iparosok voltak.” Ő is fokozatosan jut el a Magyar Fronthoz. 1937. március 15-én a Nemzeti Múzeum lépcsőjén ő olvassa fel a Márciusi Front aláíróinak nevében a követelések tizenkét pontját.

1942. március 15-én a Magyar Történelmi Emlékbizottság szervezte koszorúzáson a parasztság nevében Bajcsy-Zsilinszky Endrével ket-

tákkal kíván együttműködni a szocializmus építésében. Kovács Imre ezt már nem akarja, és 1947-ben emigrál az USA-ba. Az ottani magyar – szocialistaellenes – emigráció egyik vezetője lesz. Megélhetését a Szabad Európa Bizottság munkatársaként keresi. 1980-ban hal meg.

Emlékezünk mártírjainkra

1944 júniusában megjelenik a Magyar Front felhívása a Magyar Nemzethez. „Történelmünk legsúlyosabb órájában szólunk a magyar nemzethez. Német hódító tört hazánkra” – olvashatjuk a magasztos, s már akkor is régiesnek tűnő mondatot. A történelmi helyzet azonban mindenre magyarázat. Így folytatódik, és ez igen lényeges: „A németek elvesztették a háborút. Ezt ma már nem csak a fasiszmus ellenségei, hanem barátai is tudják.”

A nyilatkozat ítéletet mond a Horthy-rendszer politikai elitjéről: „A 25 éves ellenforradalmi reakció minden árnyalata nemzeti érdekeink árulója lett.” Még egy lényeges kérdésre kitér: „A Szovjetunió nem veszélyezteti, hanem megvédi függetlenségünket.” Gondoljunk bele! Ezt egy olyan országban mondják, ahol 25 éven át uszítanak a Szovjetunió ellen. Végül a program: Ki a német megszállókkal! Pusztuljanak a hazaárulók! Éljen a szabad, független, demokratikus Magyarország!

1944 augusztusában a Magyar Front az ország felszabadítására szólít fel: „A nemzetet fenyegető katasztrófa elhárításának egyetlen útja felszabadítani az országot a német megszállás alól.” 1944 szeptemberében a Magyar Frontot alkotó pártok közös Intéző Bizottságot hoznak létre. 1944. szeptember 20-án a Magyar Front memorandumot küld vitéz nagybányai Horthy Miklósnak, a kormányszónak. A program világos: Magyarország üzenjen hadat a németeknek, kezdjen fegyverszüneti tárgyalásokat, alakuljon koalíciós kormány a hadsereg és a Magyar Front képviselőiből. Horthy nem válaszol.

A hatalomnak nincsenek kétségei a Magyar Frontot illetően. „A Magyar Frontba tömörült számottevő baloldali erők a döntő szakaszába érkezett háború fejleményeit céljaiknak megfelelően burkoltan a demokrácia, valóságban azonban a bolsevizmus érdekében eredményesen propagálják.” – olvashatjuk a Magyar Királyi Csenedőrség nyomozóosztály-parancsnokságának 1944. augusztus 16-i jelentésében.

A nyilasok uralma alatt több kísérlet történik a fegyveres ellenállás megszervezésére: november elején létrejön a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottsága Bajcsy-Zsilinszky Endre és Kiss János altábornagy vezetésével, de a nyilasok a szervezkedés nyomára bukkannak, vezetőit elfogják és kivégzik. A Magyar Front örökébe az 1944. december elején megalakuló Magyar Nemzeti Függetlenségi Front lép. (Folytatjuk)

BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE, SZAKASITS ÁRPÁD, KÁLLAI GYULA

Ítélet az utcán

A bírók tüntetése

Nem mindennapi tüntetésnek voltunk szemtanúi február 22-én, szombaton. Ezúttal ugyanis nem a tanárok, nem az ápolók, de nem is a munkás-ság tüntetett, hanem a bírók. Valójában a Magyar Bírói Egyesület (MABIE) február 22-én 13 órára demonstrációt szervezett az Igazságügyi Palota (Kossuth tér 12.) majd az Igazságügyi Minisztérium épülete előtt (Nádor utca 22).

Jogosan merül fel a kérdés, mégis mi a sérelme és kíváncsi a bíróknak. A MABIE követelése a következő két pontban foglalható össze: bírói véleményezést az igazságügyi jogalkotáshoz és béremelést a bíróknak. Ez a két követelés egy érdekes folyamatban kapcsolódott össze. 2023-ban az Európai Unió nyomására megerősítették az Országos Bírói Tanács (OBT) jogköreit, amelynek innentől joga lett, hogy véleményezzen minden igazságügyet érintő törvényjavaslatot. Egy évvel később, 2024 novemberében született egy megállapodás az OBT, az Országos Bírói Hivatal (OBH), a Kúria és a kormány között, ahol a szervezet, fizetésemelésért cserébe rábólintott egy bírói reformtervezetre, azzal a kikötéssel, hogy az OBT élhet a törvényjavaslat véleményezési jogával, amikor a törvényjavaslat benyújtásra kerül az országgyűlésben. Már maga a megállapodás elég nagy felháborodáshoz vezetett a bírók között, ahhoz, hogy az OBT elnöke, Dr. Szabó Péter lemondjon. Egy hónappal később, kihasználva egy ügynevezett saláta törvényt és az Alaptörvény 14. módosításában a bírókra vonatkozó reformokat úgy döntötte el az Országgyűlés, hogy mellőzték az OBT véleményezési jogát. A szervezet ezért januárban maga részéről érvénytelennek tekintette a négyoldalú megállapodást, viszont a kormány vállalta az abban foglaltak betartását. Ezek után jelent meg a tüntetés ötlete.

Mik is ezek a reformok?

A négyoldalú tárgyaláson több ötlet is felmerült, de eddig jogszabályba a következő lényeges változások kerültek be. Először is megemelték a bírói kinevezés alsó korhatárát 30-ról 35-re és további követelményként határozták meg a két év bírói szervezetrendszeren kívüli joggyakorlatot. Ez a két intézkedés első látásra nem az ördögtől való. Az ember, amikor a bíróság elé kerül, joggal várja el, hogy minél nagyobb tapasztalattal rendelkező bíró járjon el ügyében. A probléma ezzel, hogy a bírósági rendszerben dolgozók bére alacsony. Nem hiába ment bele a reformok ötle-tébe az OBT, legalábbis elsőre. A bírók és a bírósági szervezetrendszerben dolgozók fizetésének alacsony mértéke már évek óta problémát és feszültséget okozott, ugyanis egyre kevesebb embernek éri meg a bírósági szervezetrendszerben dolgozni. Azzal, hogy szigorították a bíróvá kinevezés feltételét, még népszerűtlenebbé tettek olyan bírósági pozíciókat, mint a bírósági titkár vagy fogalmazó, hiszen nem elég, hogy 5 évvel tovább kell várniuk a bíróvá kinevezésre, még a bírósági szervezetrendszeren kívül is kell dolgozniuk, ahonnan majd vissza kell térniük a gyengébben kereső bírósági szervezetbe. Minden ember érthető felháborodással fogadja, amikor látja, hogy egy büntető ügy évekig elhúzódik, vagy látja, hogy saját polgári ügyének elintézésére mennyit kell várnia. Ez a felháborodás nem csak érthető, hanem jogos is, hiszen az Alaptörvény nem csak a bíróságok függetlenségét és pártatlanságát garantálja, hanem azt is, hogy a bíróságok észszerű határidőn belül döntenek az ember ügyéről. Amennyiben a bíróságok nincsenek megfelelő mennyiségű és minőségű személyzettel feltöltve, az ilyen elhúzódások mindenképp túllépik az ésszerűség határát.

A második probléma a bér, legalábbis az elégedetlen bírók által alacsonynak tartott béremelés és a növekvő bérkülönbség a kúriai bírók és más bíróságok bérei között. A bírói illetményalap 2022 és 2024 között nem változott, az inflációs hullámok ellenére továbbra is 566 660 forint volt. 2025-ben, tartva a négyoldalú megállapodást, megemelték ezt az alapot 651 660 forintra. A reformok előtt egyes vezetők és egyes kiegészítő fizetési rendszerek kivételével, nem volt eltérés a kúriai bíró és más bíróságok bíróinak fizetési rendszere között. A reformok alapján viszont a kúriai bírók havi illetménye a kúria elnökét megillető illetmény 60 százaléka és ezen kúriai elnök illetménye a bírói illetményalap hétszerese. Ezzel az egyértelmű vagyoni egyenlőtlenség megteremtésével máris sikerült feszültséget teremteni a bírósági rendszeren belül, ami hosszútávon nem egészséges sem a bírói hivatásra sem az igazságszolgáltatás működésére nézve.

A kormány ebben a történetben hibásan járt el. Először, a szuverenitás szent szavát harsogva, meghajolt külföldi követelések előtt és ezen követelés szerint alakította át az állam belső jogát. Másodszor, amikor kényszerűen előzetesen megosztotta a reformtervezetet az OBT-val akkor az azzal való egyetértést a fizetésemelés feltételeként tüntette fel, létrehozva a bírói felháborodás első hullámát. Végül, az állam képtelen volt saját szavát betartani és jogalkotási trükkökkel zárta ki az OBT véleménynyilvánítását ezzel garantálva egy bírói megmozdulást. Ezek után már az olyan ötletekről, mint a tüntetni készülő bírók listázása ne is beszéljünk. Egy kormány, amely normális körülmények között nem tudja se meghozni se betartani saját jogszabályát és szavát, ugyan hogyan vezethetné ezt a nemzetet egy tényleges válság alatt? Persze jogos érdekeik védelme mellett nem ártatlanok a bírók sem, akik már gondjaikat nem az államon belül oldják meg, hanem az EU-hoz rohannak segítségért. Az igazságszolgáltatás szeret úgy tetszelegni, mint a harmadik hatalmi ág.

Akkor hogy lehet, hogy mint az állam harmadik hatalmi ága, az államon kívüli erőkhöz rohan, ha az első kettő ággal vitái vannak? Aggályos, hogy már vannak bírók mögé bújó, külföldi érdekeknek és értékeknek megfelelően működő civil szervezetek is.

Mit láthatunk mi ebből? Először azt, amit már egy ideje észrevettünk, hogy a magyar tőkés rendszeren belül válság van. A lakosságnak egyre nagyobb fejfájást okozó gazdasági problémák mellett már azzal is számolni kell, hogy a jelenlegi kormány hatalma meglazult. Ma a bírók egy részét fordította maga ellen, de kiket fog holnap? Ügyészeket? Nyomozói szervezetet? Esetleg a fegyveres testületeket? Érdemes lesz figyelniük, hogy egyes versengő tőkés erők hogy használják ki ezt a helyzetet.

Másodszor azt is látjuk, hogy mit kell majd tennünk amikor újra a dolgozó népé lesz a hatalom. A szocialista államnak továbbra is szüksége lesz igazságszolgáltatásra és továbbra is szüksége lesz bírókra és bíróságokra. A munkásság pontosan olyan jogosan fogja elvárni, hogy ügyeit gyorsan, hatékonyan és igazságosan intézzék, mint ma a polgárság. Ezért mindenképp elengedhetetlen, hogy a bírók és más bírósági dolgozók megkapják régi társadalmi megbecsülésüket, amelyet elsősorban megfelelő finanszírozásuk biztosít. Szervezetrendszerüket és jogaikat, valamint kötelességeik rendszerét a realitásoknak megfelelően az igazságügyi dolgozók bevonásával kell meghatározni. Ezek mellett viszont helyre kell állítani a fegyelmet is ezen a területen. Nem tűrhető el, hogy magyar bírók külföldi szervezeteken keresztül gyakoroljanak nyomást az államra és nem tűrhető el az sem, hogy a hatalom egységét megosztva a bírók a jog szolgáltatói helyett a jog alkotói kívánnak lenni. A jog ne legyen a tőkések privilégiuma, ne legyen egy szakmai elit privilégiuma, a jog legyen a dolgozó magyar nép tulajdona.

LISZTES VINCE

Fotó: Huszár Dávid | Forrás: Népszava

A siker titka az elszántság és a tudatos munka

Thürmer Gyula látogatása Mohácson

Induljunk el újra vidékre! – mondta a Munkáspárt elnöke tavaly decemberben a párt éértékelő értekezletén. Az egészségügyi akciónkat kössük össze egyéb programokkal, találkozzunk az emberekkel és beszélgessünk közös dolgainkról a Munkáspárt helyi tagjaival!

A párt aktívája egyetértett a javaslattal és Karacs Magdi alelnök vezetésével meg is indult a téli-tavaszi elnöki látogatások szervezése.

Baranya vármegye nem tartozik a párt nagy és erős szervezetei közé, de ismét bebizonyosodott, hogy a párt helyi befolyása, szervezési lehetőségei nem a tagszámtól függenek, hanem a helyi vezetők tudatos munkájától és elszántságától.

Kós Zoltán, az OE tagja, megyei elnök elsőként jelentkezett és hívta a pártelnököt Mohácsra. A Duna parti városban ismerős a Munkáspárt, bár a tagság megfogyatkozott. Mindig indítunk jelöltet a parlamenti választásokon, és jövőre is szándékunkban áll.

Mohácson az első feladat az egészségügyi akció, az aláírásgyűjtés volt. Újra tapasztaltuk azt, amit régen tudunk, de elfelejtünk: az embereket bátran meg kell szólítani, „fel kell hajtani” őket az aláírásra, és ha megértették, hogy mit is kérünk, sokan aláírják.

Thürmer Gyula elnök Karacs Magdi és Kós Zoltán kíséretében udvariassági látogatást tett Pávkovics Gábornál, a város polgármesterénél. A város vezetője bemutatta Mohács helyzetét, a fejlesztési programokat, s szó esett az országról, a térség gondjairól is. A város fejlesztésében, az emberek életének javításában számíthatnak a Munkáspárt támogatására, hangsúlyozta a Munkáspárt elnöke.

A programból a városi piac sem maradhatott ki. Az ilyen látogatások sikere attól függ, találunk-e helyi ismerősöket, kapcsolódási pontokat. Nos, ezúttal sikerült! Megyei elnökünk jól ismerte a Reith Családi

Méhészet tulajdonosát és rögtön izgalmas beszélgetés bontakozott ki a magyar mezőgazdaságról, a multik uralkodó szerepéről az élelmiszer terén, és persze a méhészet sorsáról.

Délután helyi üzletemberek látták vendégül Thürmer Gyulát és kíséretét. Olyan magyar vállalkozók, aki az egészségügy valamelyik területén tevékenykednek, a gyógyszerkereskedelemtől az orvosi műszergyártásig. Oszinte beszélgetésre került sor, tabutémák és a manapság divatos félrebeszélés nélkül. A kapitalizmus nem jó, ennek magyar változata különösen nem jó, hangzott el a beszélgetésen, hivatkozva az üzletemberek három évtizedes, sokszor lesújtó tapasztalataira.

Kós Zoli és felesége, Inhof-Éva csodát teremtettek, mondta a nap végén a párt elnöke. Könnyű ott eredményt elérni, ahol sokan vagyunk. De nekünk abból kell gazdálkodnunk, amink van. Mohácson volt elkötelezettség, jó szervezés, egy sor jó ötlet és közös munka. Így kell folytatnunk az ország más megyéiben is!

„Felszabadítónk hősi nevét!”

Folyik a Munkáspárt országos akciója. Felkeressük a hazánk felszabadításáért elesett szovjet hősök sírját. Tisztelettel adózunk emléküknek.

*Április 4-ről szóljon az ének,
Felszabadulva zengje a nép.
Érctorkok harsogva zúgják a szélnek
Felszabadítónk hősi nevét!*

PEST MEGYE

KOMÁROM-ESZTERGOM

KOMÁROM-ESZTERGOM

HEVES MEGYE

BARANYA

PEST MEGYE